

QVÆSTIO MEDICA. QVODLIBETARIIS DISPVATIONIBVS

MANE DISCVTIENDA IN SCHOLIS MEDICORVM, DIE IOVIS XXVIII. MENSIS NOVEMBRIS,

MAGISTRO NICOLAO REGNIER DOCTORE MEDICO MODERATORE.

657

An actio à temperamento.

NIL seipsum generat, quicquid est ab alio est, hinc actio à temperamento, quod forma mixti est, quia forma, finis, perfectio in operibus naturæ sunt vnum & idem. Ad actionem à forma, quæ in mixtis alia non est à temperamento, per instrumentum emanantem, natura quatuor elementa qualitatibus vtrisque summa copulauit, & proportionem mixtionis temperaturam vnam *ἐκ τῶν στοιχείων*, alteram *ἐκ τῶν διαμερισμῶν* conflauit: In hominibus autem actiones animæ, vitæ & naturæ interuentu feminis animati, & menstrui peridoneam *κρίσιν* machinata est. Sed cum ob reparandâ alimento dissimili substantiæ triplicis decessionem, quam calor insitus, (qui quos producit necat,) efficit, & propter varias *ἐκταρασεις* prima in homine *ἐκ τῶν στοιχείων* dumtaxat possit elucere, principibus corporis partibus ternario comprehensis, facultatum discrimine separatis, secundam aliter atque aliter aptauit, cuius integritatem actio sana, vitium autem diminuta, corrupta vel deperdita sequeretur.

NA M cerebrum *μυελοειδὲς τὸ λευκὸν καὶ τὸ καλλόδες*, vt sentiendi & mouendi functionibus inferuaret, anteriore parte, (quamvis syncipitis siccitate caluescimur) natura molliuit, posteriore durius effecit: inde nervos molles recipiendis obiectis idoneos in organa sensuum inferuit: hinc & à spinæ medulla duos, itémque durissimos protulit, vt musculus voluntariorum motuum artificibus immisceret. Tum quatuor ventriculos fabricata est, in quorum superioribus spiritus animalis præparatur, in tercio excoquitur, & in posteriore perficitur, vt per totum cerebri corpus diffusus, & per nervos quos omnes cauos esse necesse non est, delatus, actiones suas expromat, quas in sensu & motu apoplexia morbus acutus sine febre, epilepsia pueris familiaris, conuulsio, cui si superuenerit febris, securior est, impedire potest.

VTALIS actio respiratione, quæ aëris substantiam efflagitat, thoracis, cuius pleuritis purgatione non respuit, itémque pulmonis, cuius *φλόγως* sine spuito periculosa est, dilatatione & compressione, & cordis dextro sinistroque ventriculis, quorum hic caloris natui principium, aërem ab arteria venosa sibi communicatum, in spiritum elaborat, ille sanguinem per venam cauiam iuxta cordis dextrum sinum ad apertâ coquit, præparat ac disponit, & separatâ portione pulmonem aliturâ, reliqua migrat per septum cordis foraminibus peruium in sinistram, vbi cum aëre mixta, spiritus vitalis formam induit, vt his omnibus in opus mutuum coëuntibus, per cordis & artieriarum *σφύγις* & *διαστολή*, refrigerio & fuliginum expulsionem vitam tueatur.

ACTIO naturalium actionum, quæ nobis in lucem editis viget, prima non fieret, nisi quod propius pueri absunt à semine igneo & aëreo, sanguinè-que terreo & aquo, eò humidiores & calidiores effecti, maximam suæ substantiæ facerent iacturam; cuius non reparandæ modò, sed augendæ causa inedia impatientissimi plurimo vterentur alimento, quod naturalis spiritus, & sociarum actionum ope, (etsi alui profluvia, vomitus, calculi que patiantur) conficerent, & humidæ materiæ quæ sequax admodum est extensione, atque coagulatione, partes ad iustum incrementum perducerent.

NUTRITIO copiosi caloris appetens à ventriculo cordis, lienis, hepatisque vicinia calefacto incipit, qui hyeme calidissimus, licet pituitosus, cibum re-ctis villis attractum, obliquis retentum, in chylum, cuius ipse nulla particulâ nutritur, conuertit, qui fibris transversis expulsus per intestina distributionis, non excretionis instrumenta, attractionis expertia, nutritionis tamen capacia, & per venas melaraicas, quæ simul deferunt ad iecur, & reuehant ad intestina sanguinem, ad hepar deportantur, quod proprietate sui parenchymatis, ab eodem calore omnes simul humores, quos venæ distribuunt, procreat: nisi ventriculi *ἀπεψία*; intestinorum *δυσλειτουργία* & *καταστάσις* efficiens, lienis qui tenui sanguine nutritur *σπλίς*, ex hepatis refrigeratione *ὕδρα*, à venæ sectione non alienus, naturam opprimat.

Ergo actio à temperamento.

104

Propugnabat Lutetiæ PHILIBERTVS MORISSET Bellouacus, Anno R.S.H. M. DC. XXIV.

DOMINI DOCTORES DISPVATVRI.

M. THOMAS GAMARRE.

M. PETRVS GIRARDET.

M. IOANNES AKAKIA.

M. ANTONIVS CHARPENTIER.

M. ANTONIVS ROBIN.

M. GASPARD BRAYER.

M. FRANCISCVS PIJART.

M. GVLIELMVS BLET. P.R.

M. NICOLAVS HENAULT.